

Kaivosmineraaliveron normijärjestelmä ja kullanhuuhdonnan verotuki

Vuoden 2024 alusta otettiin käyttöön uusi, Suomessa louhittuihin kaivosmineraaleihin kohdistuva vero eli kaivosmineraalivero. Veron tavoitteena on ottaa huomioon kaivoslaissa tarkoitettujen kaivosmineraalien luonne uusiutumattomina luonnonvaroina ja ohjata yhteiskunnalle kohtuullinen korvaus niiden käytöstä veron muodossa. Kaivosmineraaliverosta säädetään kaivosmineraaliverolaissa ([314/2023](#)).

Veron soveltamisalaan kuuluvat kaivoslaissa ([621/2011](#)) tarkoitetut kaivosmineraalit. Kaivoslaki kattaa kullanhuuhdonnan ainoastaan silloin, kun se tapahtuu valtion omistamalla alueella eikä siten säätele yksityisen maanomistuksen alueella tapahtuvaa kullanhuuhdonta. Ylipäättään kaivoslaki säätelee kullanhuuhdonta valtion mailla eri tavoin verrattuna varsinaiseen kaivostoimintaan, mikä liittyyne sekä perinteisiin että erilaisiin ympäristövaikutuksiin ja toiminnan luonteeseen.

Jotta kaikkea kullanhuuhdonta kohdeltaisiin samalla tavalla riippumatta siitä, tapahtuisiko kullanhuuhdonta valtion omistamalla alueella vai ei, kullanhuuhdonnan yhteydessä löydetty kaivosmineraalit on kokonaisuudessaan rajattu kaivosmineraaliverolain soveltamisalan ulkopuolelle.

Kuten kaikkien verolajien osalta, myös kaivosmineraaliveron normijärjestelmä voidaan valita monin tavoin, eikä valinta ole objektiivinen tai yksiselitteinen. Koska kaivosmineraaliveron tavoitteena on peria korvaus kallioperästä otetuista kaivosmineraaleista, veron piiriin on valittu kaikki kaivosmineraalit. Veron normiverojärjestelmään voidaan siten katsoa kuuluvan kaikki kaivosmineraalien otto louhintatavasta riippumatta. Siten kullanhuuhdonnan yhteydessä löydettyjen mineraalien vapautus kaivosverosta muodostaisi verotuen. Vaihtoehtoisesti normiverojärjestelmän voisi valita toisin, esimerkiksi kaivoslain määritelmän mukaisesti.

Kullanhuuhdonnan verotuen laskenta

Verotuen määrä arvioidaan laskemalla kaivosmineraaliveron määrä kullanhuuhdonnalla otetun malmin sisältämän kullan määrälle. Arvio on epävarma, koska kullanhuuhdonnalla saadun kullan määrää ei tilastoida Suomessa. Voidaan kuitenkin arvioida, että vuosittain huuhdonnalla saadun kullan määrä jää korkeintaan kymmeniin kilogrammoihin vuodessa, jolloin kullanhuuhdonnan verotuen takia menetetyt verotulon määrä olisi vähäinen¹.

Ehdotus

Todetaan, että vuonna 2024 voimaan tulleen kaivosmineraaliverolain normiverojärjestelmä sisältää kaikkien kaivosmineraalien sisällyttämisen veron piiriin louhintatavasta riippumatta ja siten vapautus kullanhuuhdonnan yhteydessä löydetyille mineraaleille muodostaa uuden verotuen.

¹ <https://tukes.fi/documents/5470659/6373016/Kultainfo+131124.pdf/4c605350-153e-7ee7-a68e-b0cfad39eee2/Kultainfo+131124.pdf?t=1731918235882>